

1

Sesli Okumayı Rutin Haline Getirme

Hedef

Sesli okuma, okuma isteği uyandırmak için hem en basit hem de en etkili yöntemlerden biridir. Burada öğrencilere düşen tek şey, kendilerine yüksek sesle okunan kısa hikâyeler ya da kitabın keyfini çıkarmaktır. Bu sayede bir hikâyenin insanda merak uyandırabileceğini, dolayısıyla iyi ve hızlı okumak için çaba göstermeye geçeceğini öğrenirler.

1.-9. Sınıflar

15-20 dk.

Materyal:
Kitap (arkası-yarın şeklinde okunacak) ya da kısa metinler

Süreç:

Ana dil eğitimi dersi (haftalık blok dersler de dâhil), sesli okuma seansı ile başlar. Öğrenciler rahatça yerlerine yerleşir, öğretmen de bir kitabı yüksek sesle okur. Öğretmenin sesli okuma süresi, en az 15 dakika olmalıdır. Amaç, öğrencilerin okunandan keyif alması, kendini hikâyeye kaptırmasıdır.

Açıklamalar:

- Özellikle bir kitabın (kısa hikâyelerin değil) sesli okunması uzunca bir süre kesintisiz olarak sürmelidir. Aksi halde öğrenciler olayı izleyemez, ipin ucu kaçar.
- Ana dil eğitimi derslerinde, genellikle, farklı sınıflardan öğrenciler aynı anda bulunur. Öğrencilerin hepsinin eşit derecede yararlanabilmesi için, bütün yaş gruplarına uygun bir okuma metni seçmeye özen göstermelidir. Seçenekler: alt, orta ve üst sınıflar için değişimli olarak kısa metinler.
- Sesli okuma sırasında sınıfta tam bir sessizlik hakim olmalıdır. Öğrencilerin okunanı dinlerken bir şeyler çiziktirmesi belki kabul edilebilir, ama bunun dışında gürültü çıkaracak ve zihni dağıtacak hiç bir şeye izin verilmez.

Seçenekler:

1. Neyin sesli okunacağını kararlaştırmaya öğrenciler de katılabilir. Bunun için öğretmenler bir dizi metni hazır bulundurmalıdır. Ayrıca öğrenciler de sınıfta okunması için metin getirebilirler.

2. Kitap ya da hikâyeleri sesli okuyan kişinin her zaman öğretmen olması gerekmez, bu rolü öğrenciler de üstlenebilir. Ama önceden yoğun biçimde sesli okuma alıştırmaları yaptırmak gerekir. Örneğin öğrenciye bir hafta önceden metinleri vermek ve evine götürüp evde çalışmasını istemek yararlı olur. Böylece öğrenciler arasındaki seviye farklılıkları da daha iyi gözetilmiş olur (okuması zayıf olanlar daha az, kuvvetli olanlar daha fazla görev alır).

3. Sesli okunan metin, her zaman banda alınır (ya da başka tür medya ile kaydedilir (diktafon, cep telefonu, bilgisayar). Bu şekilde oluşan sesli kitap, elbette ödünç de verilebilir; kopyaları başka bir sınıfın kullanımına sunulabilir. Seçenek: Daha büyük öğrenciler, küçük sınıflar için bir kitabı okuyarak banda alırlar. Bkz. bu konuyla ilgili olarak Ünite 10 (Başkaları İçin Sesli Okuma).